

Plan van aanpak
Gezond en Actief Leven Akkoord
GALA (brede SPUK) 2023-2026

Voorwoord	3
1. Context GALA.....	4
2. Inleiding gemeente Dronten	7
3. Beleid.....	9
4. Gezondheidsopgaven.....	11
5. Inzet SPUK GALA middelen.....	14
6. Inzet ondersteunende middelen SPUK GALA.....	26
7. Financiën	29
8. Bijlage	36
Bijlage 1: Formulier oplegger plan van aanpak	36
Bijlage 2: Verbinding onderdelen Brede SPUK en doelen GALA en Sportakkoord II.....	38
Bijlage 3: Verklarende woordenlijst	39

Voorwoord

De gemeente Dronten wil een krachtige inclusieve samenleving zijn waar mensen erbij horen, mee kunnen doen, zich thuis voelen, mentaal en fysiek gezond zijn en waar kinderen veilig kunnen opgroeien. Een samenleving waar inwoners dezelfde kansen en mogelijkheden hebben, ongeacht hun achtergrond, leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, godsdienst, seksuele voorkeur of een ziekte of beperking hebben. Dat kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen actief mee kunnen en mogen doen in de samenleving, door de verschillen tussen inwoners te waarderen: 'het verbinden van inwoners in de wijk' en met partijen en organisaties waar inwoners die ondersteuning en advies kunnen krijgen om gezond, vitaal het leven te kunnen leiden zoals zij dat willen. Met dit plan van aanpak geven we inkleuring aan het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) in de gemeente Dronten voor de komende jaren.

Voordat we dit plan van aanpak schreven, hebben we intensief en open contact gehad met inwoners, organisaties, bedrijven, (keten)partners en collega's binnen het sociaal en fysiek domein. Het plan van aanpak beschrijft de activiteiten om sámen verantwoordelijkheid te nemen voor een krachtige vitale samenleving waarin we omkijken naar elkaar, waarin we respect hebben voor elkaar, waar iedereen de kans krijgt zijn/haar talenten te ontwikkelen en inwoners zo lang mogelijk mentaal en fysiek gezond blijven. Er wordt gekeken naar wat iemand zelf of van anderen kan leren of wat in de omgeving van een inwoner nodig is om mee te kunnen doen. Met dit plan van aanpak gaan we samen op weg om dat ideaal te bereiken. Het plan van aanpak beschrijft de richting en activiteiten waarlangs we de ambities willen realiseren, onderweg naar een gezonde generatie in 2040.

Niet álles kan, en zeker niet tegelijk. We moeten keuzes maken, deze consequent uitvoeren en alleen beloven wat we kunnen waarmaken. De nieuwe weg waarlangs we dit willen doen is die van opgave gericht werken. Daarbij zijn niet de belangen van betrokken partijen het vertrekpunt, maar is het de opgave naar de inwoners die de samenwerking bepaalt.

Per 2023 zijn financiële middelen vanuit de GALA beschikbaar gesteld. Het plan van aanpak GALA brengt focus aan. De concrete acties worden jaarlijks uitgewerkt in een Uitvoeringsprogramma dat in nauwe samenwerking en afstemming met (uitvoerende in- en externe) partijen wordt vormgegeven zodat iedereen weet wat we precies gaan doen en wanneer. En onderweg, in de komende drie jaar, toetsen we jaarlijks of we de goede kant op gaan en volgt er aanpassing van het Uitvoeringsprogramma.

Wij bedanken iedereen die heeft meegewerkt aan het plan van aanpak. Op naar de volgende fase: aan de slag met de uitvoering van het plan van aanpak.

Peter Duvekot

Wethouder gemeente Dronten

1. Context GALA

Met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) bouwen we aan het fundament voor een gerichte lokale en regionale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis voor de inwoners van de gemeente Dronten. Hiervoor maken we afspraken vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid als lokale- en provinciale overheid en zorgverzekeraars. We doorbreken de schotten en werken domein-overstijgend vanuit samenhang om zo bij te dragen aan de beweging naar 'de voorkant' waarin een gezonde samenleving centraal staat. En dat is nodig. De urgentie is groot.

Stip op de horizon

De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040, met mentaal wendbare en weerbare en fysiek gezonde inwoners die kunnen opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving, en waar sprake is van een sterke sociale basis. Waarin de mentale en fysieke gezondheid vanaf het prille begin, de eerste 1000 dagen, wordt bevorderd en behouden en waar speciale aandacht uitgaat naar mensen in kwetsbare posities. Hiermee dragen we ook bij aan het betaalbaar houden van het zorgstelsel, zodat mensen die dat nodig hebben kunnen blijven rekenen op zorg. In eerste instantie geven mensen zelf invulling aan een zo mentaal en fysiek gezond mogelijk leven. Waar nodig wordt door de gemeente en zorgpartijen passende hulp geboden die aansluit op de behoefte en de mogelijkheden van de inwoner. Het sociale en publieke domein is de eerst aangewezen plek.

Omdat onze gezondheid belangrijk is

Gezondheid is ons kapitaal, als mens en als samenleving. Uit onderzoek van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) blijkt dat gezondheid belangrijk is voor het geluksgevoel. Mensen willen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Gezondheid vraagt dan ook om een beweging naar het versterken van het normale leven, de weerbaarheid, de-medicaliseren en het aanleren van gezondheidsvaardigheden. Voor het versterken van de mentale en fysieke weerbaarheid is het belangrijk om zoveel mogelijk in te zetten op preventie vanuit de lokale basisvoorzieningen (denk aan: 'natuurlijke' vindplaatsen als de school, de huisarts en het sociaal wijkteam en sterke verbindingen tussen deze 'natuurlijke' vindplaatsen in het zorg-, sociaal- en fysieke-domein.

Omdat mentale en fysieke gezondheid iedereen aangaat

Mentale en fysieke gezondheid is breder dan de afwezigheid van ziekten en klachten. Het idee van 'positieve gezondheid' biedt een bredere kijk op gezondheid. Mensen zijn niet hun aandoening. Toch focust de zorg daar vaak wel op. De aandacht gaat te vaak uit naar medische klachten en gezondheidsproblemen, en hoe we die kunnen oplossen. Positieve Gezondheid kiest een andere invalshoek. Het accent ligt niet op ziekte, maar op mensen zelf, op hun veerkracht, wendbaarheid en weerbaarheid en op wat hun leven betekenisvol maakt. Gezondheid raakt iedereen, ook mensen met een handicap, een beperking of een (chronische) ziekte. De voorzieningen die er zijn om mensen te helpen een gezond en actief leven te leiden moeten voor iedereen toegankelijk zijn.

Omdat gezondheidsachterstanden een hardnekkig probleem zijn

Mensen in een kwetsbare sociaal economische situatie kampen veelal met armoede, schulden, problemen rondom huisvesting, eenzaamheid of werkloosheid. Deze omstandigheden maken dat zij een hoger risico op een slechtere (ervaren) gezondheid hebben. Mensen met een lager opleidingsniveau leven gemiddeld ruim 4 jaar korter en krijgen ruim 14 jaar eerder te maken met een slechter ervaren gezondheid dan hoogopgeleiden. Daarnaast kunnen taalbarrières of verschillende sociaal-culturele waarden goede zorg in de weg staan.

Ook komt het vaker voor dat mensen met een lager opleidingsniveau roken, overgewicht hebben, een hoger risico op soa's, hiv en onbedoelde zwangerschappen hebben en minder vaak vaccinaties halen in het kader van het Rijksvaccinatieprogramma.

Daarnaast geldt dat de (mentale) gezondheid van veel mensen onder druk staat in een samenleving die snel verandert en gepaard gaat met grote onzekerheden. Gezondheidsachterstanden zijn maatschappelijk onwenselijk omdat dit een negatieve impact heeft op de kwaliteit van leven van mensen en op de mogelijkheden voor mensen om te participeren in het economisch en maatschappelijk leven.

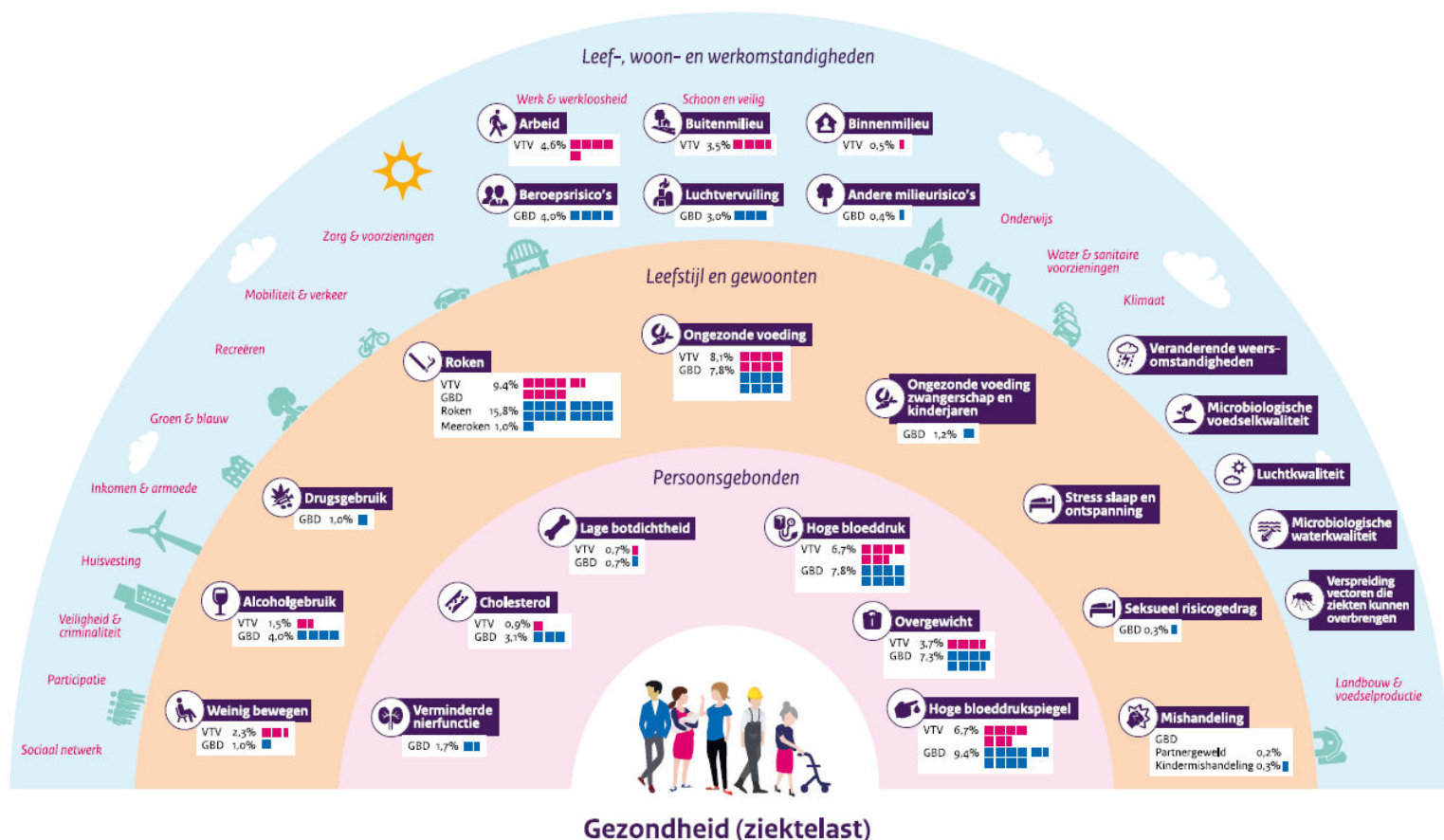
Omdat ons zorgstelsel onder druk staat

Daarbij staat ons zorgstelsel zelf ook onder druk. Nu al werkt 1 op de 6 werknemers in de zorg en geven we 13 procent van ons nationale inkomen uit aan zorg. De komende decennia neemt de zorgvraag alleen maar verder toe, onder meer vanwege de vergrijzing. Het voorkomen van gezondheidsproblemen (universele en selectieve preventie), de inzet van (leefstijl)interventies bij hoog risico op ziekte (geïndiceerde preventie) en leefstijl als (onderdeel van de) behandeling (zorg gerelateerde preventie) is belangrijk om de kwaliteit, toegankelijkheid en houdbaarheid van het Nederlandse zorgstelsel in de toekomst te kunnen waarborgen.

Gezondheid wordt door veel factoren beïnvloed

Het RIVM heeft diverse bepalende factoren benoemd die bijdragen aan gezondheid (zie figuur 1).

Figuur 1: Brede determinanten van gezondheid (RIVM, factsheet impactvolle determinanten van gezondheid, 2021)

Ongezond gedrag in een ongezonde leefomgeving is verantwoordelijk voor bijna 20 procent van de ziektebelasting. Naast leefstijl doen ook stress, de fysieke leefomgeving en vele andere factoren ertoe waar het gaat om (de ervaren) gezondheid. Daarbij komt dat de gezonde keuze vaak niet vanzelfsprekend wordt gemaakt, waardoor ongezond gedrag sneller het gevolg is.

De urgentie om blijvend in te zetten op het bevorderen van een gezonde leefstijl in een gezonde leefomgeving is hoog. Net als het blijvend inzetten op die factoren die mensen belemmeren om een gezonde keuze te maken.

Daarom aan de slag vanuit een brede blik op preventie

Een integrale benadering van preventie is nodig, met aandacht voor achterliggende factoren die invloed hebben op de mentale en fysieke gezondheid. Dat kunnen individuele factoren zijn, maar ook de fysieke en sociale omgeving, zoals de voedselomgeving of een beweegvriendelijke omgeving op school of op het werk, of factoren als bestaanszekerheid. Deze brede blik op mentale en fysieke gezondheid en het bevorderen van gezondheid noemen we 'Health in all Policies': diverse domeinen (publieke gezondheid, gezondheidszorg, zorg-, sociaal-, en fysiek-domein,) dragen bij aan de gezondheid van inwoners. Dit is voor het verminderen van gezondheidsachterstanden nodig. Mentale en fysieke gezondheid is niet alleen de uitkomst van ongezond gedrag, maar vooral ook van een complexe ongelijkheid in de samenleving. Niet iedereen beschikt over de kennis, vaardigheden en mogelijkheden om gezonde keuzes te maken. De gemeente heeft met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) een grote rol bij het bevorderen van gezond gedrag in een gezonde leefomgeving, waarbij de inzet gedifferentieerd wordt toegepast en een aparte en toegespitste aanpak vraagt voor kwetsbare groepen waarin de grootste stijging van gezondheidswinst te behalen is. Dat vraagt om gericht investeren: ongelijk investeren voor meer gelijke kansen ('Equity in All Policies'). Om te zorgen dat mensen zo lang mogelijk zo mentaal en fysiek gezond mogelijk blijven loont het om vanaf jonge leeftijd en gedurende de hele levensloop te investeren in gezondheid en het stimuleren van een gezonde leefstijl. Dat begint al bij de eerste duizend dagen van het leven die sterk bepalend zijn voor de gezondheid op latere leeftijd. Een kansrijke start voor elk kind is dan ook essentieel. Een gezonde generatie betekent een generatie die niet alleen fysiek gezond is, maar ook mentaal weerbaar en wendbaar is en leeft in een gezonde omgeving.

Beweging naar 'de voorkant'

Ook als er sprake is van (chronische) mentale en fysieke gezondheidsproblemen, is niet altijd (alleen) een medisch antwoord de oplossing. Bestaande hulp en zorg is niet altijd passend. Er is sprake van versnippering. Hulp is niet altijd gericht op de eigen situatie en de leefomgeving van de zorg- of hulpvrager. Om die reden werken we aan een beweging richting beter passende zorg en ondersteuning: de 'menselijke maat'. We willen terug naar de nabijheid en de menselijke maat vanuit de lokale sociale basis en de sociale infrastructuur, in samenspraak met dé inwoners. Het gaat om omzien naar elkaar.

Een persoonlijke en informele sociale basis die bestaat uit familie, naasten uit het sociaal netwerk, mantelzorgers, vrijwilligers, het welzijnswerk, burgerinitiatieven (waar onder zelfregie en/of zelfhulpgroepen) en andere relevante organisaties die een rol hebben een individu of een gezin helpt als het nodig is. Door de toename van het aantal ouderen die zelfstandig wonen zal de druk op de sociale omgeving, waaronder mantelzorg, toenemen. Daarom is inzet op vitaal ouder worden en langer meedoen, door het versterken van de zelfredzaamheid van ouderen, van belang.

2. Inleiding gemeente Dronten

Dronten: drie dorpen, één gemeente

Dronten, Swifterbant en Biddinghuizen. Elk dorp heeft een eigen karakter, elk even uniek. En toch zijn ze samen één: Gemeente Dronten. Met bijna 44.000 inwoners is de gemeente gelegen in het hart van de Flevopolder en middenin Nederland. In en rond de kernen Dronten, Swifterbant en Biddinghuizen is er ruimte. Ruimte waar inwoners kunnen genieten van het weidse wonen, en waar tevens ruimte wordt geboden om verder te groeien. Geleidelijk wordt in de gemeente ruimte geboden om door te groeien naar 60.000 inwoners in 2050.

Groeiende zorgvraag

Naast de inwonersgroei is vergrijzing één van de belangrijkste factoren in de groeiende zorgvraag. De vergrijzing in Dronten neemt de komende jaren toe. Niet alleen het aantal ouderen neemt toe, maar de gemiddelde leeftijd komt ook steeds hoger te liggen. Volgens prognoses zijn in 2030 24% van de inwoners 65 jaar of ouder. Daarnaast wonen ouderen steeds langer zelfstandig thuis en neemt het aantal eenpersoonshuishoudens, met name onder de 75-plussers, toe. De snelle vergrijzing in Dronten betekent ook meer inwoners met één of meer chronische ziekten (multi morbiditeit) en dus een complexere zorgvraag, hoge kosten en meer vraag naar ondersteuning vanuit bijvoorbeeld de Wmo. Ook is de druk op mantelzorg hoog. 15% van de volwassenen en senioren in Dronten verleent mantelzorg. 17% van deze groep voelt zich zwaar belast.

Het voorkomen van chronische ziekten levert een betere kwaliteit van leven op en voorkomt onnodige zorg. Veel oorzaken van chronische ziekten zijn te beïnvloeden met preventieve maatregelen, zoals een gezonde leefstijl: niet roken, voldoende beweging, gezond eten en een gezond gewicht hebben. Om gezond en vitaal ouder te kunnen worden, is er aandacht nodig gedurende de gehele levensloop. Preventie loont van jong tot oud. In het sociaal domein wordt in samenwerking met aangrenzende domeinen (zorg en fysiek), vanuit de gemeentelijke positie invulling gegeven aan preventie.

Afbakening sociaal domein

De gemeente Dronten hanteert het beleid 'Samen bouwen aan samen leven' voor het sociaal domein. Hiermee streeft zij naar een inclusieve samenleving en gezonde leefomgeving, zowel fysiek, mentaal als sociaal. Vanuit een brede blik wordt gekeken naar het brede sociaal domein.

Het 'sociaal domein' bestaat uit de domeinen Wet maatschappelijke ondersteuning, Participatiewet (inclusief armoede- en minimabeleid, Wet inburgering en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening) en Jeugdwet. De domeinen sport, cultuur, onderwijs(achterstanden), (positieve)gezondheid en fysieke leefomgeving behoren niet tot het sociaal domein, maar zijn onmisbaar bij het verwezenlijken van de doelen en de uitvoering.

Het sociaal domein staat niet op zichzelf. De omgeving waar inwoners wonen, werken, onderwijs volgen, ontspannen en leven dragen allemaal bij aan het 'wel zijn' van inwoners. Het positief stimuleren van de sociale en fysieke leefomgeving draagt niet alleen bij aan preventie en het 'wel zijn' van inwoners maar ook aan fysiek en mentaal gezonde en weerbare werknemers voor het bedrijfsleven. Het sociaal domein is daarmee ook verbonden met de domeinen (sociale) veiligheid, ruimte, economie en mobiliteit. De dwarsverbanden tussen het fysieke- en sociaal domein komen samen in positieve gezondheid en vragen om een integrale benadering en afweging van keuzes die consequent dienen te worden uitgevoerd en waargemaakt.

De situatie van een persoon is veelomvattend. Er wordt gestreefd naar een inclusieve samenleving en gezonde leefomgeving, zowel fysiek, mentaal als sociaal. Het plan van aanpak GALA wordt opgehangen aan (positieve)gezondheid.

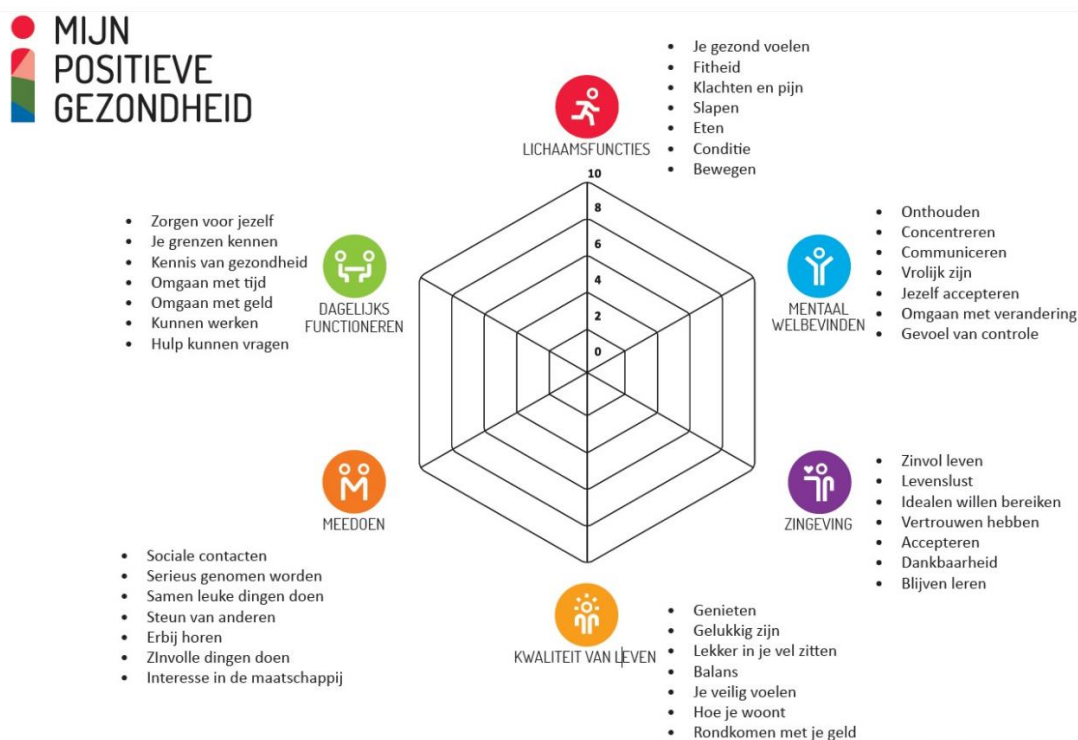
Positieve gezondheid

Positieve gezondheid is een bredere kijk op gezondheid, uitgewerkt in zes dimensies (zie figuur 2). De focus ligt op het vermogen van mensen om met fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. Als deze zes dimensies in balans zijn betekent dit dat mensen een betekenisvol leven kunnen leiden dat aansluit op hun mogelijkheden en beperkingen.

Positieve gezondheid draagt zo bij aan de verschuiving van 'ziekte en zorg' naar 'gezondheid en eigen gedrag en regie'. Een cruciale beweging in aanloop naar een gezonde generatie in 2040. Bij positieve gezondheid wordt onderscheid gemaakt tussen de zes dimensies: lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen en dagelijks functioneren. Belangrijk om hier te noemen, is dat sport & bewegen en cultuur grote impact kunnen hebben op de dimensies van positieve gezondheid.

Bij positieve gezondheid gaat het om het vermogen, de veerkracht en wend- en weerbaarheid van mensen om met de fysieke en mentale uitdagingen en beperkingen van het leven om te gaan en zo veel mogelijk de eigen regie hierop te kunnen blijven voeren.

Figuur 2: Positieve gezondheid

Bron: Institute for positive health

3. Beleid

Samen bouwen aan samen leven

De gemeente Dronten streeft naar een inclusieve samenleving en gezonde leefomgeving, zowel fysiek, mentaal als sociaal. In Dronten wordt hier gezamenlijk aan gewerkt vanuit het beleid voor het sociaal domein 'Samen bouwen aan samen leven' (2019-2025). Dit beleid is samen met lokale en regionale partners opgesteld en uitgewerkt in vijf themaplannen gericht op:

1. Participatie
2. Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden
3. Gezonde leefstijl
4. Leefbaarheid en veiligheid
5. Opgroeien en opvoeden

De themaplannen zijn in co-creatie tot stand gekomen. Maatschappelijke partners, inwoners, onderwijs, sportverenigingen, werkgevers, wijknetwerken en professionals werkten mee in onder andere bouwbijeenkomsten, waar de themaplannen werden gevormd. Het beleid sluit tevens aan op het Sportakkoord I en heeft in het Lokaal Preventieakkoord op onderdelen verder handen en voeten gekregen.

Sportakkoord I

Ruim 90 partijen (de sportaanbieders, de gemeente en de rijksoverheid samen met de provincie, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties) hebben input geleverd voor het Sportakkoord I. De handen zijn ineen geslagen om gezamenlijk te werken aan een achttal thema's waarvoor concrete activiteiten worden uitgevoerd. De thema's zijn:

1. Opzetten van een fysiek sportplatform
2. Met de sport naar de doelgroep
3. Stempelkaart voor de jeugd
4. Online platform voor sportaanbod, tools en vrijwilligers
5. Activeren/promoten van sporten in Dronten
6. De Pas van Dronten inzetten voor sport
7. Opleiding en bijscholing voor vrijwilligers, bestuurders en professionals
8. Veelzijdig bewegen bevorderen onder jongeren

Lokaal Preventieakkoord

Het 'Uitvoeringsprogramma Lokaal Preventieakkoord 2022' is het vliegwiel dat preventie loont. De route naar preventie leek tijdens de coronacrisis ook veel sneller gevonden te worden. Spontaan kwamen allerlei nieuwe en bijzondere samenwerkingsverbanden tot stand, bijvoorbeeld tussen sportverenigingen en ouderen, niet alleen op het terrein van sport en bewegen maar ook door de sportaccommodatie breder beschikbaar te stellen voor een koffieochtend, klaverjasbijeenkomst, etc. (eenzaamheidsbestrijding en hiermee dus mentaal welzijn). Op deze wijze wordt tevens invulling gegeven aan 'Positieve Gezondheid'. Dit soort innovatieve cross-overs smaken naar meer! Via het 'Uitvoeringsprogramma Lokaal Preventieakkoord 2022' worden meer sportieve en vitale samenwerkingsprojecten gestimuleerd. Sinds 2022 zetten partijen verbonden via het Lokaal Preventieakkoord 2022 zich in voor de volgende doelstellingen:

1. Sport-Zorg- Bedrijfsleven en maatschappelijk betrokken partners ontwikkelen cross-overs op het terrein van sport en bewegen, gezondheid en ontmoeting voor inwoners van de gemeente Dronten
2. Sportaanbieders (commerciële sportaanbieders en sportverenigingen) verbreden hun kennis en expertise door integraal samen te werken met organisaties en instellingen op het terrein van zorg en gezondheid en vice versa
3. Een leven lang sporten en bewegen (vergroten van de vitaliteit onder alle inwoners van de gemeente Dronten)
4. Extra focus op activiteiten voor kwetsbare inwoners

5. Activiteiten gericht op 'De Rookvrije Generatie'

Drontens beleid en de GALA

Het beleid 'Samen bouwen aan samen leven' is het kader waarlangs invulling wordt gegeven aan het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Zo wordt er onder andere gebruik gemaakt van het reeds bestaande Sportakkoord I (2020) (meer over Sportakkoord II, zie de inzet van middelen voor het onderdeel Sportakkoord) en het uitvoeringsprogramma Lokaal Preventieakkoord (2022).

Vanuit het voorveld en (sport- en cultuur)verenigingen komen steeds meer signalen om nog meer gezamenlijk op te trekken. Het GALA kan als katalysator voor de samenwerking zorgen om thema's, kennis en activiteiten te delen, te ontwikkelen en te borgen. In aanloop naar een Integrale Visie Sociaal Domein Dronten in 2025 wordt gewerkt met het huidige beleid: 'Samen bouwen aan samen leven', Sportakkoord I 2020 en het Lokaal Preventieakkoord 2022.

4. Gezondheidsopgaven

Voorkomen (preventie) is beter dan genezen: positieve gezondheid.

Op het gebied van gezondheid, de sociale basis, en sport, bewegen en cultuur ligt de opgave in het verlengde van het beleid 'Samen bouwen aan samen leven'. De voorliggende gezondheidsopgaven presenteren zich op de onderdelen: ouderen en vergrijzing, gezonde leefstijl, kansrijke start, ervaren gezondheid, eenzaamheid en mentale gezondheid.

Bij het in kaart brengen van de gezondheidsopgaven zijn de volgende bronnen benut:

- [Gezondheidsmonitor volwassenen 2020](#)
- [Gezondheidsmonitor jeugd 2019](#)
- [CBS, sociaal-economische status](#)
- [Waar staat je gemeente](#)
- [Regiobeeld Flevoland 2023](#)

Werk en inkomen

In Dronten is de gemiddelde SES-WOA¹ score 0,044. De wijken de Drieslag (-0,851), de Boeg (-0,458), Oud-Biddinghuizen (-0,390) en Oud-Dronten (-0,360) zijn vanuit de sociaal economische score gezien de meeste kwetsbare wijken.

Werk en inkomen biedt inwoners een dagbesteding, welvaart en sociale interactie.

Vergeleken met de landelijke cijfers en Flevoland scoort Dronten beter op dit vlak. Er zijn in Dronten minder banen beschikbaar. De grootste sectoren zijn de collectieve dienstverlening, zakelijke dienstverlening en handel.

Tabel 1.0 : Werkgelegenheid en werkloosheid

	Landelijk	Flevoland	Dronten
Personen met bijstandsuitkering (per 10.000 inwoners) (2021)	431	454	278
Werkloosheid (2022)	3,5%	3,7%	3,0%
Aantal banen* (2022)	704,0	634,1	562,9

* x 1000 inwoners. Onder een baan worden alle vervulde posities verstaan.

Bron: CBS, sociaal economische status.

Ervaren Gezondheid

Jongvolwassenen hebben minder vaak een (zeer) goed ervaren gezondheid dan de jeugd. Dronten scoort met 58% ten opzichte van 64% landelijk het slechtst van de Flevolandse gemeenten. Ouderen hebben minder vaak een (zeer) goed ervaren gezondheid dan volwassenen.

Tabel 2.0: Goed ervaren gezondheid 2020

	Landelijk	Flevoland	Dronten
Jeugd (13 t/m 16)	83%	81%	82%
Jongvolwassenen (16 t/m 25)	64%	61%	58%
Volwassenen (18 t/m 64)	73%	69%	75%
Ouderen (65+)	61%	61%	66%

Bron: Gezondheidsmonitor Jeugd en Volwassenen

¹ SES-WOA: Sociaal Economische Status, gebaseerd op Welvaart, Opleiding en Arbeid (WOA)

Mentale gezondheid en eenzaamheid

Mentale gezondheid vormt in Nederland een groot deel van de totale ziektelast onder de bevolking. In Flevoland is 1 op de 3 jongeren soms tot altijd eenzaam. Sterke eenzaamheid onder jongvolwassenen is gestegen in 2022 ten opzichte van 2021 (van 24% naar 31%). Eenzaamheid komt steeds vaker voor, bij ouderen maar ook bij volwassenen. Ongeveer de helft van de volwassenen en ouderen in Flevoland is matig/ernstig eenzaam. Meer dan de helft van de Flevolandse jongvolwassenen heeft psychische klachten. In Dronten ligt dit percentage voor jongvolwassenen op 54% en jongeren op 30%.

Ouderen en vergrijzing

Dronten vergrijst: Er is sprake van een dubbele vergrijzing. Niet alleen het aantal ouderen neemt toe, maar de gemiddelde leeftijd komt ook steeds hoger te liggen. Volgens prognoses zijn in 2030 24% van de bewoners van Dronten 65 jaar of ouder.

Ouderen wonen steeds langer zelfstandig thuis (Rijksbeleid) en het aantal eenpersoonshuishoudens, met name onder de 75+ groep, neemt toe. Snelle vergrijzing in combinatie met langer (alleen) zelfstandig thuis wonen betekent meer inwoners met één of meer chronische ziekten (multi morbiditeit) en dus een complexere zorgvraag, hogere zorgkosten en meer vraag naar ondersteuning vanuit bijvoorbeeld de Wmo.

Van de ouderen in Dronten is 16% kwetsbaar te noemen. In de groep 80+ zijn bijna drie keer zoveel ouderen kwetsbaar dan in de groep 65-79-jarigen. Laagopgeleide ouderen zijn twee keer zo veel kwetsbaar dan midden- of hoogopgeleide ouderen. Van de volwassenen en senioren in Dronten verleent 15% mantelzorg aan kwetsbaren, waarvan 17% zich zwaar belast voelt. Door de vergrijzing en toegenomen arbeidsparticipatie van vrouwen loopt de groep potentiële mantelzorgers terug. In de toekomst zal het aantal beschikbare mantelzorgers afnemen en de druk op de mantelzorgers verder toenemen.

Gezonde leefstijl

Het voorkomen van chronische ziekten levert een betere kwaliteit van leven op en voorkomt onnodige zorg. Veel oorzaken van chronische ziekten zijn te beïnvloeden met preventieve maatregelen, zoals een gezonde leefstijl: niet roken, voldoende beweging, gezond eten en een gezond gewicht hebben. Om mentaal en fysiek gezond en vitaal ouder te kunnen worden, is aandacht nodig voor preventie gedurende alle levensfasen. Op dit vlak presenteren voor de gemeente Dronten zich verschillende gezondheidsopgaven.

Gezond gewicht en bewegen

Meer dan 50% van de volwassenen en ouderen uit Dronten heeft overgewicht. Landelijk is dit 49%. Matig overgewicht komt met name voor bij mannen, terwijl vrouwen vaker ernstig overgewicht hebben. De groep 65 jaar en ouder kampt het meest met overgewicht.

Tabel 3: Overgewicht 2020

Dronten	18 t/m 34 jaar	35 t/m 64 jaar	65+
Overgewicht	38%	53%	59%

Bron: Gezondheidsmonitor Jeugd en Volwassenen

In Dronten voldoet 50% van de volwassenen en ouderen niet aan de beweegrichtlijn van de Gezondheidsraad (2017), waarbij geadviseerd wordt om wekelijks minimaal 150 minuten matig intensief te bewegen en 2 keer per week bot- en spierversterkende oefeningen te doen. Met uitzondering van ouderen sporten alle leeftijdsgroepen minder dan het landelijke gemiddelde.

Tabel 4: Wekelijks sporten 2020

Dronten	Landelijk	Flevoland	Dronten
Wekelijks sporten	29%	23%	23%

Bron: Gezondheidsmonitor Jeugd en Volwassenen

In Dronten drinkt 55% van de inwoners meer dan de richtlijn. Mannen, jongeren en midden- en hoogopgeleiden voldoen minder vaak aan de richtlijn. Vergeleken met het landelijke gemiddelde van roken en drinken Drontense jongeren minder.

Tabel 5: Gebruik van alcohol en roken 2020

Dronten	Landelijk	Flevoland	Dronten
Recent alcohol gedronken	29%	23%	23%
Recente binge gedronken	20%	15%	14%
Recent gerookt	9%	8%	7%
Rookt tenminste wekelijks	4%	4%	3%

Bron: Gezondheidsmonitor Jeugd en Volwassenen

Kansrijke start

In Dronten komen in vergelijking met gemiddeld in Nederland vaker vroeggeboorte voor. 156 per 1000 geboortes in Dronten tegen 152,8 landelijk. Opvallend is dat in Flevoland het abortuscijfer het hoogste is van Nederland. Per 1.000 vrouwen in de leeftijdscategorie 15 tot en met 44 jaar komen worden 12,8 zwangerschappen afgebroken.

Aandachtsgebieden vaststellen

Het opstellen van een Integrale Visie Sociaal Domein Dronten in 2024 en uitvoering vanaf 2025 is het moment om opnieuw de aandachtsgebieden en groepen en gebieden met gezondheidsachterstanden vast te stellen. De gemeente heeft met de GGD Flevoland afgesproken dat zij zich de komende tijd richten op waar in de gemeente gezondheidsachterstanden bestaan en helpt de achterliggende oorzaken in beeld te brengen, om daar vervolgens op in te kunnen spelen.

5. Inzet SPUK GALA middelen

SPUK GALA als katalysator voor de uitvoering.

Vanuit het voorveld (de sociale basis) en (sport- en cultuur)verenigingen komen steeds meer signalen om nog meer gezamenlijk op te trekken. Het GALA zal als katalysator fungeren voor de samenwerking door een bijdrage te leveren aan de thema's, door activiteiten uit te voeren en kennis en informatie te delen, te ontwikkelen en te borgen. De thema's die wij gezamenlijk oppakken zijn:

- a) terugdringen van gezondheidsachterstanden (waaronder kansrijke start)
- b) een gezonde leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten
- c) het versterken van (de verbinding met) de sociale basis
- d) een gezonde leefstijl
- e) versterking van de mentale en fysieke gezondheid
- f) vitaal ouder worden
- g) domein-overstijgende inzet vanuit een lokale- en regionale preventie-structuur

In aanloop naar een Integrale Visie Sociaal Domein Dronten in 2024 en uitvoering vanaf 2025 wordt gewerkt met het huidige beleid ('Samen bouwen aan samen leven', Sportakkoord I en Lokaal Preventieakkoord 2022). De SPUK GALA middelen zullen gedurende de looptijd ingezet worden om nog meer rendement te halen uit de weg die is ingeslagen. Wanneer de Integrale Visie Sociaal Domein 2025 is vastgesteld kan het zijn dat er accentverschuivingen plaatsvinden. Tot die tijd wordt er alvast volgens de Drontense principes gewerkt:

- *Mensen maken de samenleving*
Dit principe gaat over de omgang met elkaar in de Drontense samenleving. Het uitgangspunt is dat niet de systemen, regels en structuren maar de inwoners het succes van de samenleving bepalen.
- *We koesteren het dorpse karakter*
Dit principe gaat over de omgang met elkaar en het fysieke karakter van kleinschaligheid, laagbouw en een ruimtelijke opzet.
- *Onze basis groen*
Dit principe gaat over duurzaamheid en circulair handelen. Over de aandacht voor biodiversiteit en een groene openbare ruimte (groenstroken, bos en tuinen).
- *We tonen lef*
Dit principe gaat over een positie/stelling van de lokale overheid als hoeder. Het zijn van een doortastend en besluitvaardige lokale overheid, die gehoor durft te geven aan participatieopbrengsten omdat inwoners de echte experts zijn en vernieuwend en innovatief durven en kunnen zijn.
- *Dronten geeft ruimte*
Dit principe gaat zowel over de fysieke ruimte als de ruimte om jezelf te (mogen) zijn en de ruimte voor ontwikkeling (economisch, persoonlijk en cultureel).

Bewaken van de voortgang

De gemeente Dronten is voornemens om met een coördinerend beleidsmedewerker te werken die verantwoordelijk is voor de coördinatie, samenhang en de uitvoering van het GALA. De coördinerend beleidsmedewerker krijgt de verantwoordelijkheid voor:

- Creëren van draagvlak voor, en begeleiden van, de totstandkoming van de uitvoering van het GALA.
- Het vervaardigen van een jaarlijks Uitvoeringsprogramma GALA in samenwerking met betrokken partijen, inclusief het per kwartaal monitoren van de prestatie en effectindicatoren.
- Partijen aanspreken daar waar activiteiten achterblijven.

- Per kwartaal partijen aansporen om via een vast format de opbrengsten en resultaten van de activiteiten te melden.
- Het ontwikkelen van kennis- en informatie uitwisselingsbijeenkomsten tussen de gemeente, uitvoerende partijen en inwoners

Inzet op interventies en aanpakken

Zoals aangegeven zullen de beschikbare middelen worden besteed aan de vijftien benoemde thema's van het GALA en in lijn zijn met het huidige beleidskader 'Samen bouwen aan samen leven'. Per thema wordt hieronder de doelstelling van de inzet SPUK GALA beschreven. Vanaf 2025 zal er met een nieuwe Integrale Visie Sociaal Domein Dronten gewerkt worden. Hierdoor kunnen er mogelijk accentverschuivingen plaatsvinden. Hieronder is opgenomen welke activiteiten zullen worden uitgevoerd op sport, bewegen en cultuur, gezondheid en de sociale basis.

1. Sport(akkoord)

Huidige situatie	Gemeente Dronten werkt met een Sportakkoord I. In augustus 2020 is dit akkoord getekend door de gemeente en vertegenwoordigers van zorg/welzijn, sport en de verenigingsondersteuner/adviseur lokale sport. De ambitie van het Drontense Sportakkoord I is om alle inwoners van de gemeente Dronten, jong of oud, te laten sporten en bewegen op een plezierige en veilige wijze. Op de manier waarop zij dat willen. Middels dit Sportakkoord werd verder op weg gegaan naar: • Inclusief sporten Elke inwoner van de gemeente Dronten kan meedoen aan de samenleving door sport en bewegen. • Vaardig bewegen Meer kinderen voldoen aan de beweegrichtlijn én de motorische vaardigheden nemen toe in Dronten. • Vitale (sport)aanbieders en een positieve sportcultuur Alle aanbieders toekomstbestendig maken, zodat sport en bewegen voor iedereen toegankelijk, veilig en bereikbaar is en blijft in Dronten. De basis is gelegd en partijen willen verder met elkaar werken aan inclusief sporten, vaardig bewegen, vitale (sport)aanbieders en een positieve sportcultuur.
Doelstelling bij SPUK GALA	Op 25 juli 2023 is door de Vereniging Sport en Gemeenten akkoord gegeven op het Sportakkoord II van de gemeente Dronten. Er zal gewerkt worden aan kansen en uitdagingen die passen bij de huidige maatschappelijke tijdgeest. Naast de partijen die het Sportakkoord I van 2020 hebben ondertekend is er ruimte voor andere partijen aan te sluiten. Aansluiting zal plaatsvinden door wijkgezondheidscentra, lifestyle coaches en de GGD. De volgende ambities en opgaven worden gezamenlijk op- en aangepakt. Ze zijn afkomstig uit het Landelijk Sportakkoord 2023-2026. 1. Het fundament op orde 2. Een groter bereik 3. Meer (zichtbare) betekenis Andere aandachtspunten zijn: • De gemeente faciliteert, coördineert en is het organiserend

	vermogen van de samenwerking, inclusief het monitoren van de opbrengsten, resultaten, voortgang en de communicatie; • Betrokken partijen spreken de intentie uit om voor het bereiken van de beoogde resultaten gebruik te maken van Specifieke Uitkering (SPUK) Lokaal Sportakkoord/GALA; • Betrokken partijen zullen tweemaal per jaar deelnemen aan kennis- en informatie- uitwisselingsbijeenkomsten.

2. Brede regeling combinatiefunctionarissen

Huidige situatie	De Meerpaal is in de gemeente Dronten de organisatie op maatschappelijk en cultureel gebied en zet zich in op het gebied van welzijn, sport en cultuur. <i>Welzijn: inzet vanuit themaplan participatie</i> In Dronten vinden we het belangrijk dat iedereen naar vermogen meedoet. Meedoen aan de maatschappij via betaald werk, vrijwilligerswerk of op een andere voor inwoners zinvolle wijze. Want door mee te doen kunnen inwoners meer doen met en binnen de eigen mogelijkheden. <i>Gezonde leefstijl: inzet vanuit themaplan gezonde leefstijl</i> We willen dat inwoners van de gemeente Dronten beter en langer voor zichzelf kunnen zorgen door een goede mentale en fysieke gezondheid. We voelen ons verantwoordelijk voor gezond leven en wonen in Dronten. Goede mentale en fysieke gezondheid en maatschappelijke participatie stimuleren elkaar. Door te werken krijg je voldoening en energie, door te wonen in een gezonde buurt die je blij maakt word je gelukkiger en door bewegen blijf je langer vitaal. Een goede gezondheid in de meest brede zin van het woord is een heel belangrijke randvoorwaarde om volwaardig te kunnen participeren in de samenleving. <i>Cultuur: inzet op inspiratie, ontmoeting en ontwikkeling</i> De Meerpaal biedt inwoners van de gemeente Dronten inspiratie, ontmoeting en ontwikkeling op het gebied van kunst en cultuur. De activiteiten van de Meerpaal Academie en van de Kunstwerkplaats dragen hieraan bij. <i>Sport en bewegen</i> Een laagdrempelig ondersteuningsaanbod wordt aangeboden om meer te bewegen in het dagelijks leven. Er worden vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties al buurtsportcoaches ingezet.
Doelstelling bij SPUK GALA	• Inzet op de te herijken doelen voortkomend uit het Sportakkoord II • Om het cultuuraanbod verder te versterken en mensen naar het aanbod toe te leiden zal er in het kader van het GALA een herijking plaatsvinden van de inzet van de brede combinatiefunctionarissen. Nu alleen ingezet als buurtsportcoach, maar we gaan ook de beweging maken naar cultuur. Uiteindelijk vindt de inzet feitelijk plaats op basis van de regeling 'Brede combinatiefunctionarissen'.

3. Terugdringen gezondheidsachterstanden

Huidige situatie	In de gemeente Dronten zijn er (grote) verschillen in gezondheid tussen inwoners van de verschillende wijken; deze verschillen zijn de afgelopen jaren toegenomen. Goede mentale en fysieke gezondheid is een belangrijke voorwaarde om mee te kunnen doen in de samenleving. Wie zich niet gezond voelt doet minder vaak betaald werk, vrijwilligerswerk en/of mantelzorg, gaat minder naar school en valt vaker voortijdig uit. Wie zich gezonder voelt participeert meer. Het omgekeerde geldt ook: wie minder participeert voelt zich minder gezond. Gezondheidsachterstanden hebben daarom een grote negatieve invloed op de kwaliteit van leven. De gemeente en GGD Flevoland willen deze gezondheidsverschillen daarom aanpakken: in nauwe samenwerking met de inwoners om wie het gaat en netwerkpartners. Omdat dat leidt tot gezondere inwoners en op termijn tot minder kosten. De oorzaken van gezondheidsachterstanden zijn complex. Er is sprake van achterliggende problematiek zoals bestaansonzekerheid, armoede en kansenongelijkheid, een ongezonde leefomgeving en zwakke gezondheidsvaardigheden. Inwoners met bijvoorbeeld schulden of weinig geld, eventueel zonder baan en met problemen rond wonen of in het gezin, ervaren veel stress en hebben geen ruimte en geld om te werken aan een gezonde leefstijl.
Doelstelling bij SPUK GALA	De complexiteit van gezondheidsverschillen vraagt om een langdurige en gecoördineerde samenhangende aanpak, een snel en scherp inzicht in de lokale gezondheidssituatie, een domein-overstijgende en effectieve aanpak, investeren in meer gelijke kansen ('Equity in All Policies') en monitoring van aanpak en genomen maatregelen. De middelen uit het GALA zullen ingezet worden voor het ontwikkelen en uitvoeren van een lokale aanpak voor het terugdringen van gezondheidsachterstanden. GGD Flevoland zal daarbij een faciliterende en ondersteunende rol innemen om te komen tot een lokaal plan die, waar mogelijk regionaal wordt verbreed. Doelstellingen GGD Flevoland: • Biedt inzicht in waar in de gemeente gezondheidsachterstanden bestaan en helpt de achterliggende oorzaken in beeld te brengen; • Kan lacunes in de huidige lokale aanpak in beeld brengen; • Helpt de gemeente Dronten om het netwerk rond verminderen van gezondheidsachterstanden te versterken en verbinding te leggen tussen de verschillende domeinen. In het netwerk zijn in elk geval inwoners om wie het gaat en relevante netwerkpartners betrokken; • Adviseert, in samenwerking met Pharos, hoe gezondheidsachterstanden integraal en effectief aangepakt kunnen worden; • Deelt 'best practices' en voert in samenwerking met de gemeente interventies uit (voorlichting, ervaringsdeskundigheid); • Ondersteunt gemeenten deze kennis en inzichten in te zetten in een lokaal, domein-overstijgende aanpak; • Draagt bij aan de monitoring en evaluatie.

4. Kansrijke start

Huidige situatie	De eerste 1000 dagen zijn cruciaal voor een goede start. Met het landelijk actieprogramma Kansrijke Start wordt geïnvesteerd in de best mogelijke start en een optimale kans op een goede toekomst en gezondheid voor zoveel mogelijk kinderen. In de gemeente Dronten is een lokale coalitie gevormd vanuit verloskundige praktijken, kraamzorg, jeugdgezondheidszorg en gemeente als kernorganisatie en daarom heen een netwerk van betrokken partijen. In november 2020 is de intentieovereenkomst 'Kansrijke Start Dronten' ondertekend. Deze ondertekening gebeurde tijdens een digitale webinar waarbij ruim 50 deelnemers mee hebben gedacht over de versterking van de samenwerking tijdens de zwangerschap, de bevalling en na de bevalling. Met die opbrengst is de coalitie samen met partners aan de slag gegaan. In 2021 en 2022 is de extra subsidie voor Kansrijke Start besteed aan 40 prenatale huisbezoeken bij kwetsbare gezinnen, vergoeding voor een tolkentelefoon, de implementatie van Centering Zorg en voor versterking van de onderlinge samenwerking en de coalitie Kansrijke Start Dronten. Deze activiteiten dragen bij aan de doelstellingen in het gemeentelijk themaplan Opgroeien en Opvoeden en de ambities met betrekking tot kansrijk opgroeien in het coalitieakkoord 2022-2026.
Doelstelling bij SPUK GALA	De gemeente zet met de lokale coalitie kraamzorg, verloskundigen en JGZ genaamd Icare in op het versterken van de samenwerking bij vroeg-signalering -9 maanden. Kansrijke start wordt verstevigd door: • De toeleiding prenatale huisbezoeken bij zwangeren in kwetsbare situaties (alleen door de verloskundigen); • Implementatie en uitvoering Centering Zorg; • Versterking van de onderlinge samenwerking en de coalitievorming; • De integrale adoptie van de gespreksmethodiek Gezamenlijk Inschatten van Zorgbehoeften (GIZ).

5. Mentale gezondheid

Huidige situatie	Mentale gezondheid is in de gemeente Dronten een belangrijk thema; er zijn hier meer inwoners met psychische klachten dan in de rest van Nederland en dit aantal stijgt snel. Dat uit zich onder meer in uitval op school, in werk en bij maatschappelijke participatie. Het hangt ook sterk samen met het ontstaan van zwaardere psychische problemen, verslaving, maatschappelijke ontwrichting, onbegrepen gedrag, extreme overlast en suïcide. GGD Flevoland ziet deze problematieken steeds vaker bij haar cliënten in de jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke zorg en het ambulancevervoer. Tegelijkertijd hebben we in Flevoland te maken met een chronisch overbelaste zorg en ondersteuning, zijn er lange wachtlijsten, is het aanbod versnipperd en ontbreekt het aan regie, een gestructureerd overzicht van wie wat doet in een sluitende keten. Ook is mentale gezondheid nog niet geïntegreerd in andere beleidsterreinen. Vanaf 2021 werkt de gemeente Dronten met De WachtVerzachter. Inwoners die behoefte hebben aan een luisterend oor, of voor of na een GGZ-behandeling behoefte hebben aan uitbreiding van het sociale netwerk,

	kunnen een beroep doen op ervaringsdeskundigen. Het doel van contact is het welzijn van inwoners te vergroten door het dagelijks leven wat aangenamer te maken, op een laagdrempelige manier. 'Het begint uiteindelijk met menselijk contact'. Voor inwoners die al met herstel bezig zijn en tegen zaken aanlopen heeft Dronten een herstelnetwerk. Hier wordt eveneens gewerkt vanuit ervaringsdeskundigheid waarbij een luisterend oor, meegedacht wordt en verbinding gelegd wordt met het sociaal domein en GGZ indien gewenst. Gemeente Dronten vindt het belangrijk om mentale gezondheid gezicht te geven in de wijk en bespreekbaar te maken. In 2023 deed zij dat door de tentoonstelling 'OPEN over depressiviteit', in samenwerking met Stichting Open Mind.
Doelstelling bij SPUK GALA	• Gemeente Dronten blijft inzetten op het herstelnetwerk. • Gemeente Dronten blijft inzetten op ervaringsdeskundigheid als laagdrempelige wijze om mentale gezondheid bespreekbaar te maken • Inzet ervaringsdeskundigen op de middelbare school leeftijd • Professionals trainen om mentale problemen te signaleren en hier interventies op te zetten bij jongeren Ook zal een deel van de middelen samen met de andere Flevolandse gemeenten gebundeld ingezet worden ten behoeve van de GGD Flevoland. GGD Flevoland zal met die investeringen inzetten op: • Gemeenten en GGD in Flevoland versterken een lokaal netwerk rond mentale gezondheid door onderzoek en kennis. Het lokale netwerk bestaat uit relevante maatschappelijke organisaties en vertegenwoordigers van de doelgroep. • In de lokale netwerken wordt de problematiek rond mentale gezondheid nader geduid, aan de hand van de lokale kernboodschappen en de kennis en ervaring van de leden van het netwerk; • Voorstel is dat lokale partners zo snel als mogelijk starten met de opzet en uitvoering van een effectieve/kansrijke interventie die bij de lokale situatie past en gericht is op preventie en vroegsignalering van mentale gezondheidsklachten bij jongeren. GGD Flevoland adviseert en ondersteunt hierbij, deelt 'best practices'; Tegelijkertijd ontwikkelen de lokale netwerken, ondersteund door GGD Flevoland, een breder plan voor 2024 t/m 2026. Daarbij wordt gebruikgemaakt van effectieve/kansrijke interventies die bij de lokale situatie en doelgroep passen. • GGD Flevoland draagt bij aan het organiseren van scholing voor professionals en aan monitoring.

6. Aanpak overgewicht en obesitas

Huidige situatie	Dronten is een Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) gemeente. Afgelopen zes jaar is er op lokaal niveau een netwerk opgebouwd van samenwerkingspartijen met wie gezamenlijk uitvoering is gegeven aan het stimuleren van een gezonde leefstijl. Het JOGG Dronten maakt onderdeel uit van verschillende beleidsnota's zoals het Lokaal Sportakkoord I en het programma Gezonde Leefstijl. De focuspunten gezonde school, gezonde kantine en verenigingen en kinderen met overgewicht zijn aangebracht. In de gemeente is er dus al veel aandacht voor gezond gedrag. Praktijkvoorbeelden zijn de samenwerking met de Gezonde Schoolaanpak en de eis bij aanvragen van vergunningen en subsidies voor activiteiten met en rond kinderen dat er aandacht moet zijn voor gezonde voeding, water drinken en alcoholbeleid.
Doelstelling bij SPUK GALA	Nu er geen JOGG gelden meer beschikbaar zijn wordt het GALA aangewend voor continuering van de aanpak tegen overgewicht en obesitas. Naast de focus op kinderen wil de gemeente extra inzetten op volwassenen en ouderen. De brede combinatiefunctionarissen, in de persoon van buurtsportcoaches die zijn ondergebracht bij De Meerpaal, zullen hier een actieve bijdrage aan leveren. Daarnaast zal via 'Welzijn op recept' waarbij de wijkgezondheidscentra (het zorgdomein) intensief samenwerken met het sociaal domein specifieke activiteiten worden verricht gericht op mentaal en fysiek gezond blijven en worden. Tevens wordt ingezet om welvaartsziekten als obesitas, diabetes type 2 te verkleinen. Gemeente Dronten zoekt bovenregionale afstemming door deel te nemen aan Flevoland Gezond&Wel. Vanuit de Preventiecoalitie Flevoland ligt er de wens om ten aanzien van overgewicht bij te dragen aan: • Creëren van lokaal GLI²-aanbod en opzetten goede ketensamenwerking; • Subsidie/contractafspraken die gemeenten en zorgverzekeraar maken op elkaar afstemmen en zo gezamenlijke doelen nastreven; • Inzetten op achterliggende oorzaak (brede blik bij uitvraag en verwijzing); • 'Health in all policies': verschillende beleidsterreinen binnen een gemeente committeren zich; • Sociaal domein een grotere rol te geven bij het signaleren en stimuleren van de aanpak gezond gewicht; • Gezamenlijk afspraken maken over bijvoorbeeld samenwerking, verwijzing en gegevensdeling.

² GLI-aanbod: Gecombineerde Leefstijlinterventie

7. Valpreventie

Huidige situatie	Eind 2021 werd door de gemeente Dronten een pilot gestart voor valpreventie. Door het GALA is het mogelijk om de pilot verder te implementeren in Dronten samen met ketenpartners voor de komende jaren. Gemeente Dronten zoekt bovenregionale afstemming door deel te nemen aan Flevoland Gezond&Wel. Middels de themagroep van de ketenaanpak valpreventie worden kennis en ervaringen uitgewisseld en samengewerkt. GGD Flevoland ondersteunt de gemeente door de samenwerking te coördineren. Middels de ketenaanpak wordt gewerkt aan bewustwording en informatie aan het publiek. Ook zijn er vindplaatsen voor (kwetsbare) volwassenen en senioren, wordt gebruikgemaakt van casefinding, screening, een preventieaanbod in de eerste lijn en aandacht in de tweede lijn.
Doelstelling bij SPUK GALA	De ketenaanpak gericht op thuiswonende ouderen van 65 jaar of ouder met een verhoogd valrisico wordt verder bestendigd op de onderdelen: 1. Opsporing (risico-inschatting) 2. Screening (valanalyse) 3. Inzet erkende valpreventieve beweeginterventie zoals op loketgezondleven.nl van het RIVM³, zo nodig aangevuld met medicatiebewaking, aanpak visusproblemen, aanpak van voetproblemen en schoeisel, aanpassingen huis en omgeving, voedingsinterventie, educatieve interventies, psychologische interventies, medische behandeling van onderliggende ziektes 4. Actieve begeleiding en doorverwijzing naar structureel beweegaanbod. De doelstelling is om bestaande erkende valpreventie interventies meer te gebruiken doordat zij op een effectieve/passende manier worden ingezet om valincidenten onder ouderen te verminderen. Voor de gemeente Dronten wordt vastgehouden aan de volgende streefgetallen: • Aantal inwoners 65+: 7.455 • Valrisico-inschattingen: 1.010 • Valanalyses: 505 • Effectief valpreventie aanbod: 220

8. Leefomgeving

Huidige situatie	Dronten werkt middels het themaplan leefbaarheid en veiligheid aan een positieve leefomgeving. In Dronten vinden we het belangrijk dat onze samenleving inclusief is. Een samenleving waarin we ons veilig en verbonden voelen en waar het prettig wonen is. We investeren daarom in een veilig, gezond en vitaal leef- en woonklimaat. Er zijn vijf beoogde resultaten benoemd: 1. Meer burgerinitiatieven/inwonersparticipatie in het sociaal domein 2. Meer sociale cohesie in wijken 3. Meer passende hulpverlening voor inwoner met verward of onbegrepen gedrag 4. Minder multi-probleem gezinnen

³ RIVM: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

	5. Minder huiselijk geweld en kindermishandeling Bij het benutten van de ruimte wordt gestuurd op de gezonde leefomgeving door bij de aanvraag van vergunningen en subsidies voor activiteiten met en rond kinderen dat er aandacht moet zijn voor gezonde voeding, water drinken en voorkomen of terugdringen van alcoholgebruik.
Doelstelling bij SPUK GALA	Gemeente Dronten spant zich in voor een positieve leefomgeving voor haar inwoners. Naast de aspecten op het sociale domein zoals bij de huidige situatie beschreven, gaat de gemeente meer verbinding zoeken in de totstandkoming van een omgeving die uitnodigt tot beweging voor jong en oud en op het gebied van klimaatverandering. Daarbij heerst de overtuiging dat een groene omgeving bijdraagt aan een gezonde omgeving. Hier is aandacht voor in de huidige leefomgeving alsmede de omgeving waar de komende jaren groei zal plaatsvinden. Concrete voorbeelden zijn het opstellen van een hitteplan en daarbij inzetten op het aanbieden van gratis zonnebrand op openbare plaatsen en het geven van voorlichting tijdens festivals of recreatie gebieden in onze gemeente. In omgevingstafels worden afwegingen en inkleuring gemaakt voor de fysieke ruimte. Bij deze omgevingstafels wordt intern met vakspecialisten en externe partners samen geadviseerd over impactvolle ontwikkelingen en initiatieven in de gemeente. GGD Flevoland wordt al regelmatig ingezet om een advies te schrijven, bijvoorbeeld vanuit milieukunde. Door middelen beschikbaar te stellen is het mogelijk om de GGD Flevoland een (grotere) rol te bieden om mee te werken aan een integraal en wetenschappelijk onderbouwd advies.

9. Opgroeien in een kansrijke omgeving en vroegsignalering middelengebruik

Huidige situatie	De gemeente heeft haar beleid voor Opgroeien en Opvoeden beschreven in het Themaplan Opgroeien en Opvoeden. De inzet is gericht op: • Minder jongeren zonder startkwalificatie. • Minder gespecialiseerde jeugdzorg. • Minder jongeren hebben fysieke en/of mentale problemen. • Kwetsbare jongeren beter op weg helpen zelfstandig te worden. • Jongeren kunnen elkaar ontmoeten. Door: • Alle kinderen de kans bieden zich te ontwikkelen. • Jongeren groeien op tot zelfstandige volwassenen. • Optimalisatie inzet van preventief aanbod jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp op de scholen. • Jongeren ontwikkelen een mentaal en fysieke gezonde leefstijl (rookvrije generatie, gezond multimediegebruik, kennen de gevaren van teveel alcohol en drugsgebruik). • Stimuleren van jongerenparticipatie bij beleid van de gemeente. • Jongeren weten de weg naar voorzieningen in Dronten en kunnen

	elkaar ontmoeten.
Doelstelling bij SPUK GALA	• Voorkomen en verminderen van middelengebruik bij jongeren • Vroegsignalering bij middelengebruik

10. Versterken sociale basis

Huidige situatie	Gemeente Dronten faciliteert en stimuleert de sociale basis. De sociale basis wordt gezien als de vrije toegankelijke formele en informele activiteiten en voorzieningen gericht op het elkaar ontmoeten en ondersteunen, ontplooiën en ontspannen die zorgen dat inwoners samenleven en meedoen. Met de sociale basis bedoelen we al het laagdrempelig aanbod van activiteiten en ondersteuning, liefst in de eigen buurt of wijk. Dat zijn voor een deel professionele partijen (De Meerpaal, VraagElkaar, MeerSamen, Humanitas, MDF, GGD, Samen Actief en LWPC) die laagdrempelige ondersteuning bieden zoals sociaal of maatschappelijk werk. Maar ook sport- en cultuurverenigingen, schuldhulpmaatjes, bewonersinitiatieven, kerken, scholen, de bibliotheek, Moskee, etc. vallen allemaal onder de sociale basis. Steun aan inwoners om langer actief en gezond te blijven en om elkaar te kunnen ontmoeten vraagt om een goede sociale basis(infrastructuur) en sociale cohesie, zoals mogelijkheden om te sporten en te bewegen, culturele activiteiten, burenhulp, vrijwilligerswerk en welzijnswerk, etc. Maar ook voldoende aandacht voor preventie en vroegsignalering, zodat inwoners en mantelzorgers voldoende gezien worden en de mogelijkheid hebben vragen te stellen en aan te geven of (in)formele ondersteuning nodig is, afgestemd op de draagkracht en draaglast van inwoners.
Doelstelling bij SPUK GALA	De gemeente Dronten gaat aan de slag met het ontwikkelen van een plan voor de sociale basis wat onderdeel zal zijn van de Integrale Visie Sociaal Domein Dronten. Met de stakeholders zal een helder en gedeeld zicht op het doel en de taken van welzijn worden gevormd. Dit biedt zicht op de afbakening en invulling ervan en dient als voorwaarde voor de gemeente om de regierol in te kunnen nemen. Vanuit de regierol kan, o.a. door duidelijke processen en verantwoording methoden, worden gestuurd op doelmatigheid en efficiëntie.

11. Mantelzorg

Huidige situatie	In Nederland zijn ongeveer 4 miljoen mantelzorgers. In Dronten en de kernen Biddinghuizen en Swifterbant is dat tezamen naar schatting tussen de 6.000 en 7.000 mantelzorgers. We zien dat de druk op de mantelzorgers toeneemt. Een op de tien mantelzorgers voelt zich zwaarbelast of overbelast. Het is belangrijk om een goed gevarieerd en passend aanbod te creëren waar mantelzorgers gebruik van kunnen maken, zodat zij zich

	ondersteund, verlicht en gewaardeerd voelen. Dit zijn de drie mantelzorgpijlers.								
Doelstelling bij SPUK GALA	Naast deze drie pijlers wordt het Mantelzorgbeleid geactualiseerd waarbij in ieder geval de volgende onderwerpen meegenomen worden: <table> <tr> <td>Vinden</td><td>Hoe bereikt de gemeente de mantelzorgers</td></tr> <tr> <td>Versterken</td><td>Hoe organiseert de gemeente de regie en de positie van de mantelzorgers</td></tr> <tr> <td>Verlichten</td><td>Hoe organiseert de gemeente mantelzorgondersteuning</td></tr> <tr> <td>Verbinden</td><td>Hoe verbindt de gemeente ondersteuning, professionals en mantelzorgers</td></tr> </table> Om hier beeld van te vormen gaat de gemeente Dronten een bijeenkomst organiseren. Daarbij wordt naar mantelzorgers gekeken vanuit een brede blik. Naast partners wordt ook aandacht gelegd op mantelzorgers bij mentale problematieken, jongeren die mantelzorgers zijn en groepen daarbuiten die het 'normaal vinden om te helpen'.	Vinden	Hoe bereikt de gemeente de mantelzorgers	Versterken	Hoe organiseert de gemeente de regie en de positie van de mantelzorgers	Verlichten	Hoe organiseert de gemeente mantelzorgondersteuning	Verbinden	Hoe verbindt de gemeente ondersteuning, professionals en mantelzorgers
Vinden	Hoe bereikt de gemeente de mantelzorgers								
Versterken	Hoe organiseert de gemeente de regie en de positie van de mantelzorgers								
Verlichten	Hoe organiseert de gemeente mantelzorgondersteuning								
Verbinden	Hoe verbindt de gemeente ondersteuning, professionals en mantelzorgers								

12. Een tegen eenzaamheid

Huidige situatie	Vanuit de themaplannen onder de beleidsvisie 'Samen bouwen aan samen leven' en het themaplan 'zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden' is in Dronten een coalitie gestart. Rond de 70 bedrijven en organisaties die eenzaamheid als gezamenlijke focus hebben besloten de krachten te bundelen. Hiertoe is de stichting MeerSamen gevormd. Hun doel is om snel en effectief problemen die onder de gemeentelijke/overheidsradar blijven, op te lossen dan wel bij hen aan te kaarten.
Doelstelling bij SPUK GALA	Gemeente Dronten zet zich actief in door het bestrijden van eenzaamheid door middel van de Coalitie ZamenEen die enkele jaren geleden is opgericht. Hierbij wordt er samen met partners gewerkt aan een grote coalitie waarin alle disciplines zijn vertegenwoordigd. Hierbij kun je denken aan commerciële bedrijven, welzijnsorganisaties, sportverenigingen en zorgorganisaties. Samen met als doel eenzaamheid onder alle leeftijdsgroepen te verminderen en mentale en fysieke gezondheid te bevorderen. Dit wordt gedaan door activiteiten het hele jaar door te organiseren zoals: Week Tegen de Eenzaamheid, lezingen, trainingen voor inwoners en professionals en netwerkbijeenkomsten. Ook hebben we aandacht voor speciale groepen: door activiteiten aan te bieden in meerdere talen en is er aandacht voor jongeren. Samen werken we aan de volgende doelstellingen: • Het bieden van een passende ondersteuningsstructuur; • Een gezamenlijke opvatting over en uitvoering van deskundigheidsbevordering, zoals het trainen van zowel vrijwilligers als professionals voor het signaleren van eenzaamheid bij (kwetsbare) inwoners; • Aansluiten bij landelijke en regionale ontwikkelingen op het terrein van eenzaamheid

	De GALA middelen geven de mogelijkheid om de Coalitie ZamenEen de komende jaren te blijven ondersteunen in de voorzetting van activiteiten.

13. Welzijn op recept

Huidige situatie	In Dronten is in Gezondheidscentrum De Schans gestart met een pilot 'Welzijn op recept'. Dit is een samenwerking tussen het gezondheidscentra, welzijnsorganisatie De Meerpaal en de gemeente Dronten. Voor enkele uren in de week op vaste dagen bezoekt een welzijnsmedewerker het gezondheidscentrum. De welzijnsmedewerker maakt contact met bezoekers en heeft een eigen ruimte waar gesprekken gevoerd kunnen worden. Veelal komen inwoners met vragen bij de huisarts terecht, waarbij een achterliggend probleem kan zitten. Wanneer het vermoeden bestaat dat een patiënt behoefte heeft aan laagdrempelig contact en ondersteuning wordt deze verwezen naar de welzijnsmedewerker. De medewerker biedt een luisterend oor en gaat op zoek naar oplossingen waar mogelijk om de draagkracht te vergroten en de draaglast te verminderen. Dit kan zijn door het verwijzen naar ondersteuning op financieel vlak of door het meegaan naar activiteiten om het eigen netwerk, de eigen sociale basis, te vergroten. Er is een regionale werkgroep gericht op 'Welzijn op Recept' vanuit Flevoland Gezond & Wel. Hierin participeert de gemeente Dronten. Hier wordt informatie gedeeld, samengewerkt waar mogelijk en lokale lessen geleerd. Er is een wisselwerking tussen lokale activiteiten en regionale kennis. De Schans is op dit moment een pilot, maar het is de wens om 'Welzijn op Recept' in alle gezondheidscentra in Dronten onder te brengen. De pilot die goed loopt in de Schans zal hier een belangrijke rol in spelen. In de zomer van 2023 wordt er gestart met een kennismakingsronde met de verschillende gezondheidscentra en een aftrap door de praktijkmanager Gezondheidscentrum De Schans.
Doelstelling bij SPUK GALA	Het doel van de gemeente is om 'Welzijn op Recept' de komende jaren verder uit te breiden binnen de Gezondheidscentra in Dronten, Biddinghuizen en Swifterbant. De pilot in de Schans en het traject hieraan vooraf is een mooi uitgangspunt om deze verdere implementatie met de betrokken praktijken uit te werken. De geleerde lessen van de Schans helpen om dit op een goede manier bij de andere praktijken in te richten en te ondersteunen. Samen werken we aan de volgende doelstellingen: • Inzetten op preventieve ondersteuning en ontlasten van de eerste lijn gezondheidszorg • Uitbreiden van Welzijn op Recept bij de verschillende gezondheidscentra in de drie dorpskernen • Samenwerking tussen zorg- en sociaal domein versterken

6. Inzet ondersteunende middelen SPUK GALA

Regionaal is middels het Bestuurlijk Overleg Sociaal Domein (BOSD) afstemming gezocht over het versterken van de kennis- en adviesfunctie GGD en coördinatie regionale aanpak preventie. Overeenstemming is gevonden om beide thema's uit het GALA te bekostigen. Eén van de zes gemeenten in Flevoland zal fungeren als gemandateerde gemeente om de middelen aan te vragen of te ontvangen, beheren en verdelen. Hieronder volgt de invulling van het thema per onderdeel.

14. Versterken Kennis- en adviesfunctie GGD

Een brede en stevige kennisbasis is belangrijk om nu en in de toekomst goede keuzes te maken over het effectief bevorderen van de mentale en fysieke gezondheid van inwoners. De huidige situatie in de publieke gezondheidszorg wordt echter gekenmerkt door versnippering van inzichten. GGD Flevoland wil sterker de brug slaan tussen landelijke kennisontwikkeling en lokale behoeften.

GGD Flevoland formuleerde hiervoor de volgende doelen:

1. GGD Flevoland continueert haar adviserende en signalerende taak conform professionele standaarden;
2. GGD Flevoland in haar advisering 'meegroeit' met de steeds complexere kennis- en adviseringsbehoeften naar gemeenten, zorgverzekeraars en -aanbieders;
3. GGD Flevoland haar positie in bestaande kennisnetwerken versterkt, waardoor zij landelijke kennisontwikkeling beter kan laten aansluiten op lokale behoeften.

Hoe dat te bereiken?

- *Versterking en verbreding van de kennis- en adviesfunctie*

Advisering vanuit een brede benadering van gezondheid – met meer oog voor de invloed van sociale en fysieke leefomstandigheden – vereist een bredere kennisbasis. GGD Flevoland zet in op de uitvoering van de eigen onderzoeks- en adviesfunctie door het bundelen van kennis uit verschillende disciplines: zorg, sociaal en ruimtelijk. Het in samenhang beschouwen van kennis op verschillende leefdomeinen is essentieel om lokale gezondheidsontwikkelingen beter te duiden, oplossingen te zien en (toekomstige) risico's proactief te agenderen.

- *Intensiveren van data-gedreven werken*

Steeds meer organisaties in de zorg en publieke gezondheid verzamelen data. Ook GGD Flevoland beschikt over een veelheid en diversiteit aan registratiegegevens. Deze bronnen zijn zeer waardevol voor inzicht in de lokale gezondheidssituatie en zorggebruik. Toch worden de GGD-data nog onvoldoende benut voor vormen van beleid en is het koppelen aan externe databronnen een knelpunt. GGD Flevoland intensificeert de inzet tot data-gedreven werken en advisering.

- *Versterken van brugfunctie in kennisnetwerk*

De sturing op kennis en onderzoek in de publieke gezondheidszorg vindt vooral op landelijk niveau plaats. Door een intensievere samenwerking met kennisinstituten, academische werkplaatsen, UMC's, hogescholen en universiteiten beoogt GGD Flevoland de regionale

kennisinfrastructuur te versterken. Als regionale organisatie is GGD Flevoland in staat om landelijke kennisontwikkeling beter te verbinden aan lokale behoeften én lokale signalen luider te laten doorklinken in de landelijke (door)ontwikkeling van interventies. Deze brugfunctie is nodig om gemeenten interventies aan te kunnen reiken die passen bij, of op maat te maken zijn, voor hun lokale situatie.

- *Opstellen van een kennisagenda*

GGD Flevoland wil haar kennisopbouw nadrukkelijker verbinden aan relevante gezondheidsvraagstukken, bestuurlijke speerpunten en zo goed mogelijk laten aansluiten op de beleidscyclus van gemeenten. Het op het juiste moment aanbieden van kennis in alle fasen van de beleidscyclus vergroot de doorwerking naar de (lokale) praktijk. Het opstellen van een kennisagenda is hierbij helpend. In de kennisagenda wordt daarom op hoofdlijnen vastgelegd in welke kennisbehoeften van gemeenten GGD Flevoland gaat voorzien.

15. Coördinatie regionale aanpak preventie

Flevoland Gezond & Wel (FGW) heeft als regionale preventiecoalitie, geïnitieerd door de gemeenten, provincie, zorgverzekeraar Zilveren Kruis, GGD Flevoland, de ROS-en en diverse partners in het veld de opdracht om het preventielandschap te versterken. Met de komst van het GALA en IZA is de opdracht door de gemeenten en zorgverzekeraar voor FGW verbreed naar het opzetten van de vijf preventieketen en de betrokkenheid bij de werkgroep samenwerking gemeenten en zorgverzekeraars.

FGW werkt aan de volgende doelen:

1. De opzet van regionale preventieketen te ondersteunen, met samenwerking en samenhang in de keten. Dit draagt bij aan de ondersteuning van (lokale) professionals en de best mogelijke preventie voor de inwoners. Regionale ondersteuning voor lokale uitvoering.
2. Landelijke kennis lokaal te brengen en te borgen.
3. Vraagstukken op systeemniveau tussen gemeenten en zorgverzekeraars op te lossen.
4. Afstemming in een complex werkveld.
5. Zichtbare resultaten, op proces en effect niveau

FGW bereikt dit in te zetten op:

- Themagroepen per preventieketen

Per preventieketen wordt door een inhoudelijk projectleider vormgegeven aan dat wat nodig is voor de regionale preventieketen, met ondersteuning van een procesbegeleider. Regionaal wordt vanuit landelijke kennis, richtlijnen en gedeelde ervaringen van andere regio's het proces om tot een preventieketen te komen ondersteund. Adviezen voor systeemvraagstukken

Vanuit inhoud worden door FGW voorstellen gedaan voor systeemvraagstukken die de lokale preventieketen in de weg zitten. Deze voorstellen worden voorgelegd aan gemeenten en zorgverzekeraar in het overleg van het Bestuurlijk Overleg Sociaal Domein.

- Participatie in werkgroep samenwerking gemeente en zorgverzekeraar

In het complexe werkveld van de samenwerking gemeente en zorgverzekeraars op verschillende beleidsterreinen is afstemming noodzakelijk.

Daarom participeert vanuit het voorzitterschap vanuit de GGD, de voorzitter van FGW in de ambtelijke werkgroep samenwerking gemeente en zorgverzekeraar.

- Monitoring van het resultaat op proces en effect

De inhoudelijk projectleider en procesbegeleider geven inzicht in de voortgang van het proces. Het effect wordt gemonitord aan de hand van bestaande data en bijbehorende indicatoren. Zo willen we ook het effect op de lange termijn zichtbaar maken van de regionale preventieketens.

7. Financiën

Maximaal beschikbare budgetten

De activiteiten zoals genoemd in voorliggend plan van aanpak in het kader van het Gezond en Actief Leven Akkoord (2023-2026) worden bekostigd vanuit de brede specifieke uitkering (SPUK) die de gemeente Dronten ontvangt vanuit het Rijk.

Hieronder volgt een uiteenzetting van de activiteiten waarvoor de middelen worden ingezet, analoog aan de 15 thema's van het Gezond en Actief Leven Akkoord. Per jaar wordt een Uitvoeringsprogramma opgesteld. Bij het opstellen van het Uitvoeringsprogramma worden de spelregels rondom de wijze van verdeling, zoals opgenomen in [artikel 5.3](#) van de regeling, opgevolgd.

Wijze van verdeling

- Indien het uitkeringsplafond niet volledig wordt benut, kan de minister in overleg met de Minister van financiën bepalen dat het resterende bedrage voor het betreffende onderdeel geheel of ten dele evenredig worden uitgekeerd aan de gemeenten waaraan een uitkering voor het desbetreffende onderdeel is verleend.
- Een uitkering die is toegekend mag jaarlijks tot een maximum van 15% worden aangewend voor een ander thema dat behoort tot hetzelfde hoofdthema Thema's bijbehorende bij de hoofdthema's zijn in onderstaande tabel met behulp van kleur aangegeven. Hiermee worden de volgende hoofdthema's bedoelt:
  1. Sport, bewegen en cultuur;
  2. Gezondheid & sociale basis;
  3. Ondersteunende onderdelen.
- Indien een uitkering op een thema niet of niet geheel in het jaar 2023 is besteed, kan het overschot tot een maximum van 20% in het jaar 2024 worden besteed aan datzelfde thema. Vanaf 2024 is het niet langer mogelijk om budgetten een jaar later te besteden.

Thema	Activiteiten	Beschikbaar budget 2023	Beschikbaar budget 2024	Beschikbaar budget 2025	Beschikbaar budget 2026
Lokaal Sportakkoord en Lokaal Preventieakkoord	• Opzetten van een Sportplatform • Met de sport naar de doelgroep • Stempelkaart voor de jeugd • Online Sportplatform voor sportaanbod, tools en vrijwilligers	€ 28.523	€ 28.523	€ 28.523	€ 21.931

	• Activeren/promoten van sporten in Dronten • De Pas van Dronten inzetten voor sport • Opleiding en bijscholing voor vrijwilligers, bestuurders en professionals • Veelzijdig bewegen bevorderen onder jongeren • Sportaccommodaties multifunctioneel inzetten (ook voor bestrijden eenzaamheid, samen in de wijk, erbij horen en meedoen, etc.) • Kennis en informatie uitwisselingsbijeenkomsten • Stimuleren crossovers tussen het zorgdomein en sociaal domein • Sport-Zorg- Bedrijfsleven en maatschappelijk betrokken partners ontwikkelen cross-overs op het terrein van sport en bewegen, gezondheid en ontmoeting voor inwoners van de gemeente Dronten • Sportaanbieders (commerciële sportaanbieders en sportverenigingen) verbreden hun kennis en expertise door integraal samen te werken met organisaties en instellingen op het terrein van zorg en gezondheid en vice versa • Een leven lang sporten en bewegen (vergroten van de mentale en fysieke				

	vitaliteit onder inwoners van de gemeente Dronten) • Extra focus op activiteiten voor kwetsbare inwoners • Activiteiten gericht op 'De Rookvrije Generatie				
Brede Regeling combinatiefuncties (sport, bewegen en cultuur)	De huidige invulling van de brede regeling combinatiefunctionarissen is die van buurtsportcoaches. Geleidelijk aan zal er een verschuiving volgen naar cultuur waardoor er ook feitelijk sprake zal zijn van brede combinatiefunctionarissen die zowel een bijdrage leveren op sport, bewegen en cultuur.	€ 196.374	€ 196.374	€ 196.374	€ 189.705
Terugdringen gezondheidsachterstanden (gezondheid en sociale basis)	• Voorkomen (preventie) is beter dan genezen: positieve gezondheid. • Effectieve inzet van de Pas van Dronten • Inwoners met een minimum inkomen voldoen aan de beweegnorm • Crossovers tussen het zorg en sociaal domein o.a.: • Wandelen en bewegen voor inwoners met diabetes 2 • Beweegactiviteiten voor ouderen • De Drontense samenleving (gemeente, de inwoner, de buurt, het maatschappelijk voorveld, sport en cultuurverenigingen, onderwijsinstellingen, de eerstelijns zorg en het bedrijfsleven) het organiserend vermogen te laten zijn voor ontmoeten en verbinden	€ 43.882	€ 43.882	€ 43.882	€ 43.862

Kansrijke Start (gezondheid en sociale basis)	• Implementatie en uitvoering Centering Zorg • Versterking van de onderlinge samenwerking en coalitievorming • De integrale adoptie van de gespreksmethodiek Gezamenlijk Inschatten van Zorgbehoeften (GIZ). • Mentale en fysieke weerbaarheidstrainingen voor kinderen en jongeren	€ 32.912	€ 35.105	€ 35.105	€ 43.862
Mentale Gezondheid (gezondheid en sociale basis)	• Samen met ouders en jongeren, jongeren optimale ontwikkelkansen in alle levensfase bieden waarbij wordt aangesloten op de leefwereld van de jongeren. • Daarnaast is het belangrijk om de mentale weerbaarheid en wendbaarheid onder jongeren te vergroten • Herstelnetwerk • Professionals trainen om mentale problemen te signaleren en hier interventies op in te zetten bij jongeren	€ 15.359	€ 10.970	€ 10.970	
Aanpak overgewicht en obesitas (gezondheid en sociale basis)	• Creëren van lokaal GLI-aanbod en opzetten goede ketensamenwerking • Fysieke en mentale gezondheid vergroten onder inwoners van de gemeente Dronten • Meer bekendheid geven aan de voorzieningen • Een (fysieke) omgeving die uitnodigt om te bewegen • Inwoners kunnen ondanks ziekte of beperking (blijven) meedoen	€ 38.397	€ 38.397	€ 38.397	

	• Inwoners zijn actief in elke levensfase				
Valpreventie (gezondheid en sociale basis)	• Oudere inwoners kunnen zoveel mogelijk zelfstandig blijven wonen • Proactief aanbieden van een training valpreventie vanaf 65 jaar • Bewegen onder ouderen stimuleren	€ 112.998	€ 104.219	€ 104.219	€ 107.463
Leefomgeving (gezondheid en sociale basis)	• Meer burgerinitiatieven/inwonersparticipatie in het sociaal domein • Meer sociale cohesie in wijken • Meer passende hulpverlening voor inwoner met verward of onbegrepen gedrag • Minder multiprobleem-gezinnen • Minder huiselijk geweld en kindermishandeling • Verbeteren van de aansluiting tussen zorg en welzijn (zorgdomein en sociaal domein) • Minder sociale uitsluiting door beperking of discriminatie	€ 21.941	€ 21.941	€ 21.941	€ 21.941
OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek (gezondheid en sociale basis)	• Actieve voorlichting op scholen, sportverenigingen, etc. • Verminderen van overmatig alcohol- en drugsgebruik • Jongeren ontwikkelen een fysiek en mentaal gezonde leefstijl (rookvrije generatie, gezond multimediegebruik, kennen de gevaren van teveel alcohol en drugsgebruik)	€ 5.485	€ 5.485	€ 5.485	
Versterken sociale basis (gezondheid en sociale basis)	• Jongeren groeien op tot zelfstandige volwassenen • Omzien naar elkaar: buurtbewoners kennen elkaar, helpen elkaar en spreken elkaar aan	€ 80.085	€ 78.987	€ 78.987	€ 59.214

Mantelzorg (gezondheid en sociale basis)	Gericht op: - Vinden: Hoe bereikt de gemeente de mantelzorgers - Versterken: Hoe organiseert de gemeente de regie en de positie van de mantelzorgers - Verlichten: Hoe organiseert de gemeente mantelzorg-ondersteuning - Verbinden: Hoe verbindt de gemeente ondersteuning, professionals en mantelzorgers	€ 21.941	€ 21.941	€ 21.941	€ 19.738
Eén tegen Eenzaamheid (gezondheid en sociale basis)	- Het bieden van een passende ondersteuningsstructuur - Een gezamenlijke opvatting over en uitvoering van deskundigheidsbevordering, zoals het trainen van zowel vrijwilligers als professionals voor het signaleren van eenzaamheid bij (kwetsbare) inwoners - Faciliteren van ontmoetingen	€ 21.941	€ 21.941	€ 17.552	
Welzijn op recept (gezondheid en sociale basis)	- De pilot 'Welzijn op recept' verbreden naar alle wijkgezondheidscentra in Dronten, Biddinghuizen en Swifterbant - Samenwerking tussen het zorg en sociaal- en medisch domein versterken	€ 12.067	€ 20.844	€ 25.232	€ 29.607
Versterking kennis- en adviesfunctie GGD (ondersteunende onderdelen)	- Intensiveren van data-gedreven werken - Opstellen kennisagenda	€ 5.485	€ 5.485	€ 5.485	
Coördinatiekosten regionale aanpak	- Themagroepen per preventieketen - Adviezen voor systeemvraagstukken	€ 19.527	€ 16.017	€ 16.017	

preventie (ondersteunende onderdelen)	• Participatie in werkgroep samenwerking gemeente en zorgverzekeraar				

8. Bijlage

Bijlage 1: Formulier oplegger plan van aanpak

In het plan van aanpak moet een aantal punten terugkomen zoals omschreven in artikel 6.3 plan van aanpak. In deze oplegger wordt aangegeven op welke pagina(s) het onderdeel is beschreven. Het plan van aanpak wordt ingediend via de volgende [link](#).

Gemeente	Dronten
Datum indiening	indienen aan de kerngroep VNG/VSG vóór 30 september 2023
Naam contactpersoon	Yvonne van Amstel
Telefoonnummer contactpersoon	+31 624235984
E-mailadres contactpersoon	y.van.amstel@dronten.nl

- ✓ De stand van zaken met betrekking tot de doelgroepen, wijken en uitvoering van de beleidsterreinen gezondheid, sport, bewegen, cultuur en sociale basis
Pagina 11-13
- ✓ Op welke wijze samenhang en synergie tussen de verschillende hoofdthema's en onderdelen wordt nagestreefd
Pagina 14

Welke doelen en resultaten worden nagestreefd, waarbij (voor zover relevant/indien er middelen zijn aangevraagd) aandacht wordt besteed aan:

- ✓ De doelen en resultaten die in het GALA en het Hoofdpijnen Sportakkoord II en bijbehorende addenda zijn opgenomen
Pagina 15-35
- ✓ Waarom is gekozen voor bepaalde doelgroepen en activiteiten behorende bij de aangevraagde onderdelen
Pagina 9-14
- ✓ Op welke wijze preventie en positieve gezondheid nagestreefd worden
Pagina 7-10
- ✓ Op welke wijze gezondheidsverschillen verkleind zullen worden
Pagina 7-10
- ✓ Op welke wijze de doelgroepen waarop het plan van aanpak is gericht, betrokken zijn bij het opstellen ervan
Pagina 9+10
- ✓ Op welke wijze de voortgang van de uitvoering van het plan van aanpak bijgehouden wordt
Pagina 14
- ✓ Met welke partijen op welke wijze wordt samengewerkt en hoe deze samenwerking is vormgegeven, met inachtneming van de afspraken in het GALA en het Hoofdpijnen Sportakkoord II en, indien passend, de reeds aanwezige netwerkstructuren zoals omschreven in het IZA
Pagina 14-28

- ✓ Ingeval van een reeds bestaand Lokaal Preventieakkoord of Lokaal Sportakkoord, met welke partijen en op welke wijze hieraan uitvoering is gegeven
Pagina 9+10
- ✓ Indien voor een onderdeel geen aanvraag wordt ingediend, wordt in het plan van aanpak de reden daarvoor vermeld
Niet van toepassing

Naam ondertekenende wethouder

Peter Duvekot

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'P. Duvekot', written in a cursive style.

Bijlage 2: Verbinding onderdelen Brede SPUK en doelen GALA en Sportakkoord II

	1. Lokaal sportakkoord	2. Brede Regeling Combinatiefuncties	3. Terugdringen gezondheidsachterstanden	4. Kansrijke Start	5. Mentale gezondheid	6. Aanpak overgewicht en obesitas	7. Valpreventie	8. Leefomgeving	9. OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	10. Versterken sociale basis	11. Mantelzorg	12. Eén tegen Eenzaamheid	13. Welzijn op recept	14. Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	15. Coördinatiekosten regionale aanpak preventie
Doelen Gezond en Actief Leven Akkoord															
Terugdringen gezondheidsachterstanden	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten	✓					✓	✓	✓		✓		✓		✓	✓
Het versterken van (de verbinding met) de sociale basis	✓	✓	✓	✓	✓			✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
Een gezonde leefstijl	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓	✓
Versterking van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid	✓		✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Vitaal ouder worden	✓	✓	✓			✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
Domeinoverstijgende inzet vanuit een regionale preventie-infrastructuur			✓	✓	✓	✓	✓	✓					✓	✓	✓
Doelen Hoofdpijnen Sportakkoord II															
Inclusie en diversiteit in de sport vergroten	✓	✓	✓			✓	✓	✓				✓			
Sociaal veilige sport creëren	✓	✓	✓												
Vitale sportaanbieders: vergroten van de kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid van het sportaanbod	✓	✓	✓			✓									
Vaardig in bewegen: een leven lang sporten en bewegen voor ieder kind en iedere jongere	✓	✓	✓			✓				✓					
Ruimte voor sport en bewegen: een toekomstbestendige sportinfrastructuur	✓						✓	✓							
Maatschappelijke waarde van topsport optimaliseren	✓	✓													
Doelen addendum BRC															
Meer kinderen, jongeren en volwassenen die sporten, bewegen en meedoen aan cultuur (ook kwetsbare groepen en mensen die achterblijven in sport-, beweeg- en cultuurdeelname)	✓	✓	✓	✓	✓					✓		✓			
Sterke aanbieders in sport, bewegen en cultuur waarbij kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid geregeld is	✓	✓	✓						✓						
Een sterke verbinding tussen sport, bewegen en cultuur met andere domeinen en programma's (onderwijs, gezondheid, zorg, welzijn en sociale zaken/armoede & schulden)	✓	✓	✓			✓				✓					

Indien de tabel aangepast moet worden gebruik deze [link](#).

Bijlage 3: Verklarende woordenlijst

BOSD	: Bestuurlijk Overleg Sociaal Domein
Brede SPUK	: Brede Specifieke Uitkering
CBS	: Centraal Bureau voor de Statistiek
Equity in All Policies	: Gelijkheid in al het beleid
FGW	: Flevoland Gezond en Wel
GALA	: Gezond en Actief Leven Akkoord
GGD	: Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GIZ	: Gezamenlijk Inschatten van Zorgbehoeften
GLI-aanbod	: Gecombineerde Leefstijlinterventie
Health in all policies	: Gezondheid in al het beleid
IZA	: Integraal Zorgakkoord
JOGG	: Jongeren Op Gezond Gewicht
MDF	: Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland
RIVM	: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
ROS-en	: Regionale Ondersteuningsstructuren
SES-WOA	: Sociaal Economische Status, gebaseerd op Welvaart, Opleiding en Arbeid (WOA)
UMC's	: Universitair Medische Centra
Wmo	: Wet Maatschappelijke ondersteuning